

Sygn.akt III AUa 2064/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2014r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Barbara Orechwa-Zawadzka (spr.)

Sędziowie: SA Bożena Szponar - Jarocka

SO del. Marzanna Rogowska

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 maja 2014 r. w B.

sprawy z odwołania J. T.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wznowienie wypłaty emerytury wraz z odsetkami za okres od dnia 1.10.2011 roku do dnia 21.11.2012 roku

na skutek apelacji wnioskodawcy J. T.

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 listopada 2013 r.
sygn. akt IV U 3030/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, iż roszczenie dotyczące odsetek przekazuje do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.,

II. koszty zastępstwa procesowego za II instancję wzajemnie znosi pomiędzy stronami.

Sygn. akt III AUa 2064/13

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 9 maja 2013 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 roku, poz. 267), odmówił J. T. uchylenia decyzji z dnia 11 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2011 roku, Nr 291, poz. 1707 ze zm.) w zw. z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku.

J. T. w odwołaniu od powyższej decyzji, powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 w sprawie o sygn. akt K 2/12 (Dz. U. z 2012 roku, poz. 1285, lex numer 1227132), domagał się zmiany zaskarżonej decyzji, uchylenia decyzji z dnia 11 października 2011 roku w zakresie zawieszenia prawa do emerytury od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku i wznowienia wypłaty emerytury za ten okres wraz z ustawowymi odsetkami

oraz zasądzenia od organu rentowego na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych. Ostatecznie domagał się przyznania odsetek od dnia 3 stycznia 2013 roku (k. 28 v.).

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu powyższego odwołania wyrokiem z dnia 19 listopada 2013 roku zmienił zaskarżoną decyzję i poprzedzającą ją decyzję z dnia 11 października 2011 roku i ustalił, że wnioskodawca J. T. ma prawo do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku wraz z odsetkami od dnia 27 lipca 2013 roku (pkt I), w pozostałym zakresie oddalił odwołanie (pkt II) oraz zasądził od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kwotę 60 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt III). Z ustaleń Sądu I instancji wynikało, że J. T. od dnia 1 lutego 1987 roku jest zatrudniony w Wojewódzkim (...)w O.. W dniu 1 kwietnia 2009 roku wnioskodawca złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę, po rozpoznaniu którego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 17 kwietnia 2009 roku przyznał mu emeryturę od dnia 1 kwietnia 2009 roku. Decyzją w/w organu rentowego z dnia 11 października 2011 roku, wydaną na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, wstrzymano J. T. wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 roku. Organ rentowy wskazał, że skutek wejścia w życie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zobowiązany do wstrzymania wypłaty świadczenia z uwagi na nierozwiązanie przez ubezpieczonego stosunku pracy z pracodawcą, u którego był zatrudniony przed nabyciem prawa do emerytury. Decyzją z dnia 28 grudnia 2012 roku organ rentowy wznowił wnioskodawcy wypłatę emerytury od dnia 22 listopada 2012 roku. Aktualnie zaskarżoną decyzją z dnia 9 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. T. uchylecia decyzji z dnia 11 października 2011 roku w części, w jakiej decyzja ta zawiesza prawo do emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 13 listopada 2012 roku w sprawie o sygn. akt K 2/12 orzekł, iż art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 roku, bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, wynikającą z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wyrok ten został opublikowany w Dzienniku Ustaw w dniu 22 listopada 2012 roku. Sąd I instancji stwierdził, iż spór dotyczył oceny tego czy wznowienie wypłaty wstrzymanego świadczenia emerytalnego oraz dalszych kwestii z tym związanych powinno nastąpić od dnia 22 listopada 2012 roku, a więc od daty ogłoszenia wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw, czy też od daty wstrzymania świadczenia, jak żąda tego wnioskodawca. Stosownie do treści art. 190 ust. 1 i 3 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Orzeczenie Trybunału wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, chyba że Trybunał określi inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego. Zgodnie natomiast z art. 190 ust. 4 Konstytucji orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą aktu normatywnego, na podstawie którego zostało wydane prawomocne orzeczenie sądowe, ostateczna decyzja administracyjna lub rozstrzygnięcie w innych sprawach, stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylecia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. Zdaniem Sądu Okręgowego, przepis art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dodany przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 roku o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w zw. z w/w orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego jest niezgodny z Konstytucją od początku jego uchwalenia, a wyrokiem Trybunału został wyeliminowany z porządku prawnego ze wszystkimi wynikającymi z tego konsekwencjami. Trybunał Konstytucyjny w motywach swego orzeczenia stwierdził, że osoby, które składały wnioski o emeryturę i mając na względzie obowiązujące przepisy, nie musiały rozwiązywać stosunku pracy, mają prawo czuć się pokrzywdzonymi i powoływać się na ochronę praw nabytych. Z tego też względu – zdaniem Sądu I instancji – należało zgodzić się ze stanowiskiem wnioskodawcy i przyjąć, że brak było podstaw do wstrzymania wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku, a tym samym przyznać mu prawo do wypłaty wstrzymanego świadczenia właśnie od tej daty. W dalszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że J. T. po raz pierwszy wniosek o odsetki zgłosił w odwołaniu, tj. w

dniu 27 czerwca 2013 roku. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Stosownie zaś do § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999 roku, Nr 12, poz. 104) okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji. 30-dniowy termin liczony od dnia wniesienia odwołania, w którym po raz pierwszy zgłoszono żądanie zasądzenia odsetek przypadającemu 27 lipca 2013 roku. Stąd też - w ocenie Sądu I instancji - należało zmienić zaskarżoną decyzję i ustalić, że wnioskodawca ma prawo do wypłaty emerytury nadal po dniu 30 września 2011 roku, tj. za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku wraz z odsetkami od dnia 27 lipca 2013 roku. Żądanie zasądzenia odsetek od wcześniejszej daty było, zdaniem Sądu Okręgowego, niezasadne, dlatego podlegało oddaleniu. Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., zaś jak w pkt III sentencji wyroku na podstawie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.).

J. T. zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej pkt II, zarzucając niewłaściwe zastosowanie art. 118 ustawy z ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych, zamiast zastosowania właściwego przepisu jakim jest art. 85 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 205, poz. 1585 ze zm.). Zdaniem skarżącego, podane przez Sąd w uzasadnieniu przepisy stanowiące podstawę prawną ustalania odsetek mogą być jedynie stosowane uzupełniająco w zakresie obowiązku wypłaty odsetek od niewypłaconego w tym terminie świadczenia emerytalnego.

Wskazując na powyższe wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez uchylenie pkt II i zmianę pkt I w zakresie daty początkowej liczenia odsetek, tj. od dnia 3 stycznia 2013 roku, a także zasądzenia od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów procesu za drugą instancję.

Ostatecznie domagał się ustalenia daty początkowej liczenia odsetek od każdej zaległej miesięcznej kwoty emerytury (k. 43).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wyrok w zaskarżonej części podlegał zmianie, gdyż roszczenie dotyczące odsetek należało przekazać do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O..

Jak wynika z ugruntowanego stanowiska Sądu Najwyższego, w sprawach z odwołania od decyzji organu rentowego, jej treść wyznacza przedmiot i zakres rozpoznania oraz orzeczenia sądu pracy i ubezpieczeń społecznych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 maja 1999 roku w sprawie o sygn. akt II UZ 52/99, OSNP 2000/15/601, lex numer 40789 oraz z dnia 2 marca 2011 roku w sprawie o sygn. akt II UZ 1/11, lex numer 844747).

Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 9 maja 2013 roku, będąca przedmiotem odwołania w przedmiotowej sprawie nie zawierała rozstrzygnięcia o odsetkach jako należności ubocznej i odnosiła się jedynie do należności głównej – świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku. Organ rentowy rozstrzygał wyłącznie w powyższym zakresie. We wniosku złożonym do ZUS w dniu 3 grudnia 2012 roku (k. 112 akt ZUS) J. T. domagał się wznowienia wypłaty emerytury od dnia 1 października 2011 roku, nie

wnosząc przy tym o wypłatę świadczenia wraz z odsetkami. Żądanie przyznania odsetek zostało przez wnioskodawcę zgłoszone po raz pierwszy w odwołaniu od powyższej decyzji (k. 3-5 akt sprawy).

Sąd Okręgowy rozstrzygając w przedmiocie odsetek wyszedł poza granice zaskarżonej decyzji. Stosownie zaś do art. 464 § 1 zd. 1 i 2 k.p.c. odrzucenie pozwu nie może nastąpić z powodu niedopuszczalności drogi sądowej, gdy do rozpoznania sprawy właściwy jest inny organ. W tym wypadku sąd przekaże mu sprawę. Stąd wniosek o wypłatę odsetek od przyznanego świadczenia przekazano do rozpoznania organowi rentowemu, właściwemu do jego rozpoznania.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt I sentencji wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zaś jak w pkt II sentencji wyroku na podstawie art. 100 k.p.c.

A.K.